

'At gå over broen' og møde et andet menneske Artikel af Dorthe Palmelund og Gitte Schrøder Jensen

Dorthe er uddannet pædagog og har netop afsluttet *Parkvængets interne uddannelse i teoretisk praksis* på hold 5. Dorthe er nyansat på Parkvænget og har arbejdet her i 7 måneder.

Artiklen tager udgangspunkt i Dorthes individuelle opgave, hvor hun har beskrevet et dilemma, som hun har ønsket at blive klogere på. Undervejs i uddannelsen har Dorthe valgt to læringsmål, som har fået hende til at se dilemmaet i et nyt lys og givet fornyet energi i det socialfaglige arbejde.

Dorthe fortæller, at hun har stået i et dilemma med en beboer, som skal have hjælp til at spise sin mad. Beboeren giver klart og tydeligt udtryk for, at han oplever, at *'han har et lorteliv'*. Beboeren bruger timer i sin seng, det er svært at motivere ham til at være

aktiv, at komme i dialog og hans gentagende ord har Dorthe ikke endnu kunne få sat ind i en meningsfuld kontekst. Dorthe fortæller, at hun på egen krop har mærket afmagten og frustrationen, idet hun ikke oplever at hendes strategier med at være positiv og komme med gode råd, har virket efter hendes hensigt.

Hvordan gik du til dit dilemma i opgaven undervejs i uddannelsen, og hvad har du konkret gjort, som du er særligt glad for i forhold til dit dilemma? Dorthe beskriver, at hun er meget optaget af Peter Langs principper, principperne har været en a-ha oplevelse og en øjenåbner for hende. Det har især været princippet om *at fremkalde det menneskelige* og *at vandre i sproget*, som har været betydningsfuldt for hende. Dorthe forklarer med sine egne ord, hvad hun forstår ved den anerkendende tilgang og hvad det vil sige, *'at gå over broen'* sammen med et andet menneske. *Det handler om at kunne lytte, forstå, acceptere og bekræfte den andens oplevelse, men uden at miste sig selv.* Det har altid været vigtigt for Dorthe i hendes arbejde!

På uddannelsen har Dorthe været inspireret af den systemiske tilgang og været opmærksom på konteksten betydning. Hun har arbejdet med at opdele samværet i forskellige kontekster og kan nu bruge sin positivitet i andre situationer, end når der gives mad på en særlig måde. **Hvad har du haft blik for i de efterfølgende situationer, hvor du har forsøgt at arbejde mere anerkendende?** *Det har været at lytte, bekræfte, forstå og acceptere, hvordan beboeren faktisk oplever sin egen situation. Dét er jeg begyndt at øve mig på.* Derudover fortæller Dorthe, at hun har været bevidst om, hvilke kontekster hun deltager i sammen med beboeren. Forskellige situationer kræver forskellig forståelse og indlevelse; spisesituationer, korte møder på gangen med smil og nik eller kontakt inde i fællesmiljøet, hvor der gives en *'high five'*.

Hvorfor tror du, du blev særlig glad for den anerkendende og systemiske måde at arbejde på? *Den anerkendende tilgang ligger mig naturligt. Det er en måde, som jeg prøver at være til stede sammen med andre mennesker på. I forhold til det systemiske, har det været hjælpsomt for mig at tænke; tid, sted, vores relation og indholdet i de samtaler vi har. Hvordan oplever den anden netop denne samtale eller denne*

situation sammen med mig? Ved at få indblik i konteksten betydning er jeg blevet mere opmærksom på hvornår jeg kan støtte til den bedst mulige samtale.

Hvilke faglige erfaringer har du måske trukket lidt på, hvis du skal sætte lidt flere ord på? Undervejs i uddannelsen har jeg fundet ud af, at jeg bruger lidt fra hver tilgang. Jeg trækker på forskellige læringsmål, i forhold til hvad min erfaring siger mig. I hvert fald min pædagogiske viden og erfaringer. Dem bruger jeg. Jeg har været meget optaget af relationen. Så relationen er meget vigtig for dig og fungerer som et grundfagligt fundament? Ja, nikker Dorte.

Hvad synes du, der er kommet ud af din nye måde at handle på? Jamen effekten er stor! Dét er jeg blevet meget overrasket over. Jeg er begyndt at lægge mine gode råd og positive udmeldinger omkring hans liv 'uden for døren'. Jeg er til stede med mit nærvær i boligen og til stede i opgaven. Jeg er kort og præcis. Når beboeren så begynder at tale om hans 'lorteliv' så gentager jeg hans udmeldinger og accepterer hans perspektiv på livet ved fx at sige; ja, det må ikke være rart at opleve livet på denne måde. Dit liv er svært for dig? Der er ofte meget stille, når jeg hjælper med maden nu - og jeg har hele tiden et godt råd på tungen, men jeg holder det tilbage. Det er svært. **Hvad oplever du så er ændret i samspelet mellem jer nu? Jeg oplever faktisk, at han taler mindre om hans 'lorteliv' og jeg har faktisk en konkret samtale, som jeg husker meget tydeligt: Jeg kommer ind og er ikke helt i balance med mig selv, jeg er påvirket af opgaven og den forventede negative samtale mellem os. Jeg undskylder undervejs, mens jeg er inde i boligen, hvorefter han kigger på mig og siger; du skal ikke undskylde, jeg ved du er her for at hjælpe mig.... Jeg må dog også sige, at det er ikke en mirakelkur, med de her metoder. Og Samtidigt ser du sprækker ind i beboerens liv, hvor de svære sider af livet ikke helt fylder på samme måde, som når du hjælper i madsituationerne? Hvad fik denne udmelding dig til at tænke om jeres relation? Måske at jeg alligevel hjælper ham lidt, ved at jeg har prøvet at gå over broen og lytte og acceptere hans perspektiv på livet, i stedet for at komme 'lalle glad' ind i boligen og ikke evne at se livet fra hans perspektiv. Jeg har fået en oplevelse af, at vi på en måde har fundet hinanden. Ja, jeg skal hjælpe ham i svære madsituationer, og ja, de situationer minder ham om dårlige ting i hans liv, men han ved, at jeg er der for at hjælpe ham.**

Hvis du skal sætte et par ord på det, du konkret gør i situationen, når du går over broen, altså lægger sit eget perspektiv til side og har blik for konteksten, hvad vil du kalde det? Jeg møder den anden person, hvor den anden er! Hvorfor er du glad for, at du nu handler på netop denne måde? Det bliver meget tydeligt for mig, hvad jeg går og gør i hverdagen. Det er hjælpsomt. Metoderne hjælper mig til at se mig selv udefra. Uddannelsen har også givet mig mod på at være nysgerrig, og også mod til at prøve nogle nye spørgeteknikker af. **Hvad synes du er forskellen på at bruge metoder og spørgeteknikker og så bruge dig selv som et redskab? Jeg tror, at jeg tærer mindre på mig selv ved at bruge metoderne. Men jeg kan ikke kun arbejde på en metodisk måde.... Jeg vil også være mig selv. Men der er helt klart værd for mig, at tage det med metoderne med ind i mit faglige arbejde. Altså at holde en pause fra mig selv. Ved at tage en pause oplever jeg, at jeg kan rumme beboeren på en helt anden måde, end når jeg kun arbejder med min personlighed fx min positivitet og humor. Jeg har slet ikke de samme frustrationer inde hos beboeren, som før uddannelsen. **Hvad har du så nu, som er sat i stedet for frustrationen? Jamen, jeg har lært at lade mit eget perspektiv ligge og ikke være i centrum for alle samtaler med beboeren. Så bruger jeg ikke de samme ressourcer på relationen, det er mere gensidigt fx gentager han ikke sig selv så ofte. **Nej, måske oplever han sig hørt? Ja, det tror jeg faktisk han gør. Det er dér, hvor nysgerrigheden kommer ind i billedet. Jeg dømmes ikke så meget mere, og min for-forståelse er ikke så selvsagt mere. Nu spørger jeg i stedet. Dorte smiler og sidder lidt.******

Hvad kunne du tænke dig, at holde fast i fra den interne uddannelse? Jeg vil holde fast i den anerkendende tilgang! Jeg har ikke en konkret plan for, hvordan jeg skal holde fast. Jeg vil gerne være bedre

til at tænke i, hvordan jeg kan 'lægge mig selv lidt på hylden' og bruge de samtaleteknikker og metoder, som jeg har lært. Når du taler om det, så lyder det til at du har fundet en fin balance. Du kan bruge dig selv i nogle situationer, som du hele tiden har gjort, og i yderpolerne, hvor de socialfaglige opgaver opleves dilemmafyldte eller komplekse, der har du nu metoder og samtaleteknikker til at hjælpe samtalen et nyt sted hen? Ja, det er helt klart. De redskaber kan du nu trække ind, hvis du bliver drænet for energi, oplever afmagten presse sig på eller mærker at hjælpen ikke altid modtages. Så et bredere fagligt felt at stå på med din personlighed og relevante redskaber i yderpolerne når det bliver svært?

Ja, og jeg vil også gerne bruge mine kollegaer mere, så vi kan sparre med hinanden. Jeg kunne også godt tænke mig, at du tog metoderne op igen, ligesom de genopfriskninger du laver. Ellers glider det bare ud og ingen vænner sig til at bruge de nye metoder. Ja, det er også en god ide. De møder kommer igen hen over 2023 et par timer i havestuen for alle interesserede medarbejdere. Her underviser jeg og vi bruger de tidligere opgaver og dilemmaer til at reflektere over praksis. Ja, det er rigtig godt, og den der studiemodel, der var udviklet til uddannelsen, er rigtig god! Vi læste hinandens opgaver og talte om konkrete sætninger og værdier og anerkendte hinandens arbejde. Det var rigtig godt. Jeg kunne genkende mange af de refleksioner. Så mere refleksion og mere genopfriskning! Ok, så kollegasparring, refleksion og genopfriskning er dine bud på, hvordan du kan holde fast i din nye viden?

Det må vi sætte i gang.